

P. B. AXELRODILLE

18. X. 00.

Hyvä P. B.! Eilen sain 15. X päivätyt pitkän ja herttaisen kirjeenne, suuri kiitos siitä. Olimme erittäin iloisia saatuamme tietää, että vointinne on parempaan päin ja että työnne luistaa. Sanomalehteen tarkoitettua artikkelia jopa kirjoitetaan jo puhtaaksi! Alatte päästä edelle meistä, sillä me emme ole vielä voineet järjestää työtämme niin, että olisi joku, joka kirjoittaisi lähetettäväksi tarkoitetut jutut puhtaaksi. Zagorskaja²⁰ viipyy yhä, mutta kirjeenvaihtotyötä lisääntyy lisääntymistään. Toisinaan olen lopen uupunut ja vieraannun tykkänään varsinaisesta työstäni.

En ymmärrä täysin vihjaustanne, että joudumme vielä „touhuamaan” pariisilaisten²¹ kanssa. Teidän olisi tietystikin hirveän vaikeata kirjoittaa kaikesta, mutta ehkä esittäisitte asian sisällön Vera Ivanovnalle, joka matkustaa toivottavasti piakkoin tänne?

Meillä ei vielä kukaan ole vastaavaa... Julkilausuma on valmis ja lähetetty Venäjälle (kohdakkoin lähetän Teille), pian voidaan ryhtyä latomaan lehteä. Laajan kirjoituksen „Toukokuun päivät Harkovissa” (lähes 50 tuh. kirjainta) aiomme julkaista erillisenä kirjasena²² ja lehteen panna vain lyhykäisen tiivistelmän, sillä eihän voida uhrata yhdelle jutulle $\frac{3}{4}$ painoarkista! (Lehden sivulla tulee olemaan 3 palstaa, noin 6 tuhatta kirjainta tai oikeastaan „kirjainpaikkaa” kullakin palstalla.) (Lehden ensimmäisen numeron olemme ajatelleet 2 arkkia, 8 sivua käsittäväksi. Teemmekö niin?) Mitä Te ajattelette asiasta?

Kiitos neuvostanne avustajien kirjoitusten suhteen — yritämme ehdottomasti käyttää sitä hyväksi, sillä se vaikuttaisi tietenkin edullisesti lehden kasvoihin²³.

Veljen²⁴ matkan suhteen olen kanssanne täysin samaa mieltä. Minkä hänelle mahtaa? Joudumme saamaan varoi-

tuksia kaikkialta — niin Pariisista (että Venäjältä saapuneet mainitsevat kaikkia kolmea nimeltä) kuin Venäjältäkin (että tänne matkustaessani oli päästy jäljilleni²⁵ ja eräässä maaseutukaupungissa pidätettiin kerrassaan syytön mies, kaukainen sukulaiseni, joka *ei ollut minua nähnytkään*, ja kuulusteltiin, mitä tehtäviä olin hänelle uskonut!!), ja minä suostuttelen kaikin mokomin veljeä olemaan matkustamatta tai sitten käväisemään äkkiä parissa viikossa, suostuttelen, ivailen ja soimaan (en ole koskaan häntä niin haukkumalla haukkunut)—eikä mikään auta, hän vain hokee samaa: kotiin! Ja nyt hän on saattanut asian niin pitkälle, että julkilausuma lähti Venäjälle,— siis tulee jo (siinä tapauksessa, että julkilausuma kaapataan, mikä on varmaa) suoranainen viittaus uudesta kirjallisuusyrityksestä. Eihän nyt enää tarvitsisi kovin kauan odottaa Alekseita? Heti tulee „vastaväittäjäni”, ja annan hänelle tämän luettavaksi — ottakoon ja „kumotkoon”, jos omatunto sallii!

Olemme molemmat täysin terveinä, mutta hermot ovat pahasti rempallaan,— pääasia on tämä uuvuttava epämääräisyys²⁶, pirun saksalaiset aina vain lupailevat että huomenna,— voi! kyllä minä heille näyttäisin!..

Niin, unohdinkin! (olkaa hyvä ja suokaa kaikin mokomin anteeksi nämä kirjeeni käänteet.)— Buchholzin kanssa on jo käyty neuvotteluja — kieltäytyi, kertakaikkisesti kieltäytyi. Tyrkyttää meille Vermittlerrolle'a*— ja siinä kaikki!

Puristan lujasti kättänne ja pyydän sanomaan terveiset koko perheellenne.

Teidän *Petrov*

Zagorskaja saapui juuri. Huomenna tapaan hänet.

Lähetetty Münchenistä Zürichiin

Julkaistu ensi kerran v. 1925
III Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — välittäjänosaa. *Toim.*